

«نشست تهران»؛

دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

کیومرث اشتریان

تحقق عملیاتی «حاکمیت ملی ایران بر تنگه هرمز» نیازمند آغاز یک دیپلماسی مداوم منطقه‌ای و بین‌المللی است تا براساس ملاحظات سیاسی و اقتصادی جهانی تحکیم یابد. اهمیت «دیپلماسی مدیریتی» از بازکردن و بستن تنگه بیشتر است. در میانه جنگ می‌توان نطفه‌های نظم و مدیریت تنگه هرمز را با برگزاری نشست بین‌المللی در تهران (و سپس در پکن یا عمان یا بروکسل) با حضور دولت‌های ذی‌نفع و نیز بخش خصوصی بین‌المللی آغاز کرد. این آغازی بر یک فرایند ادامه‌دار دیپلماتیک است.

فرانسه در پی آن است که برای بازکردن تنگه هرمز نظر کشورهای مختلف را برای تشکیل یک اجماع جهانی جلب کند؛ درحالی‌که این ابتکار باید از سوی ایران آغاز شود. «نشست تهران» مناسب‌ترین ابزار ایران برای گفت‌وگو با جامعه بین‌المللی و جلب مشارکت درخصوص «ضرورت‌های اعمال سیاست‌های امنیتی-تامینی» توسط کشورهای ساحلی تنگه است. این گفت‌وگوها می‌تواند به شناسایی ظرفیت‌های گوناگون منجر شود و تا دستیابی به یک رژیم-تامینی-امنیتی پایدار ادامه داشته باشد. با این ابتکار، عملاً کشورهایی که بیشترین آسیب را از بسته‌ماندن تنگه می‌بینند به مشارکت دعوت خواهند شد. شکل‌گیری یک اجماع بین‌المللی می‌تواند نقش آمریکا و اسرائیل را نیز محدود کند. اگرچه اینک این آمریکاست که انرژی و تغذیه جهانی را کروزان گرفته، اما این دیپلماسی می‌تواند ارتباط وثیقی با محاصره آمریکا نداشته باشد و مستقل از آن مورد توجه ایران قرار بگیرد. آمریکا با محاصره خلیج فارس در پی ایجاد اختلال در اقتصاد چین و گرسنگی دادن به جهان است. از ابتدای این جنگ نیز گفته بودیم که این جنگ را باید در افق رقابت استراتژیک آمریکا-چین تحلیل کرد؛ اما اینک افق آن گسترده‌تر شده و آمریکا عملاً به «جنگ گرسنگی» با کل جهان و به‌ویژه آسیا برخاسته است؛ چون خود را از آسیب‌های محتمل برای «اقتصاد تغذیه» برکنار می‌بیند. اگر دیپلماسی جهانی ایران در تنگه هرمز با چنین نشست‌هایی آغاز شود، می‌تواند به درک متقابل جهان از ضرورت‌های مدیریت تنگه در زمان جنگ و صلح کمک کند. یک هدف مهم دیگر ایران می‌تواند این باشد که در عرصه بین‌الملل نشان دهد تنگه هرمز دیگر به ابزاری استراتژیک برای ایران تبدیل شده است و این ابزار نامتقارن، دستاورد بزرگ ایران در زمینه امنیتی است. از این پس تنگه هرمز با اقدامات تامینی ایران با مشارکت ذی‌نفعان حقوقی می‌تواند «امنیت تامینی پایدار و مشارکتی» ایجاد کند. ظرفیت‌ها و تدابیر عملیاتی و سرمایه‌محور و همچنین زمینه‌های حقوقی می‌تواند از دل چنین نشست‌هایی برآید. پیش از این گفته‌ایم که اولاً، «رژیم عبور ترانزیتی» که در کنوانسیون دریایی ذکر شده، در یک فرایند مذاکره‌ای-معاملاتی تبدیل به «معاهده» شده است و ثانیاً، ایران براساس حق حاکمیت ملی، خود را از آن مستثنا کرده است و ثالثاً، مخالفت ایران با رژیم ترانزیتی، دیرینه، صریح و مداوم بوده است. همین سیاست را باید در نشست‌های بین‌المللی ادامه داد تا موضع ایران به خوبی در عرصه جهانی درک شده و توسعه یابد و در مواجهه با منافع دیگر کشورها تنقیح شود. اظهارنظرهای برخی از مدیران بین‌المللی در حوزه دریایی نشان‌دهنده وجود زمینه‌های مناسبی برای دریافت سخن ایران است. برخی به‌صراحت می‌گویند باید به ایران به‌عنوان یک کشور مهم ساحلی سهم داده شود. این سهم می‌تواند در قامت سپردن «اختیار ویژه خدمات تامینی» به ایران باشد. عمان هم اگر بخواهد می‌تواند سیاست خود را پی بگیرد یا بی ایران همراه باشد. در این راه پرفرازونشیب دیپلماتیک، اعتمادبه‌نفس شناختی-تفسیری برای حقوق‌دانان، سیاست‌گذاران و دیپلمات‌های ایرانی یک ضرورت انکارناپذیر است؛ چراکه تفسیر و توسعه مفاهیم براساس منافع ایران مهم است. تاکید و تکرار می‌کنم که حقوق بین‌الملل یک امر متصلب نیست و تابع قدرت هنجاری است. «هنجار» بیش از هر چیز مبتنی بر پراکت نظامی-تجاری است. رژیم عبور ترانزیتی مورد اشاره در کنوانسیون حقوق دریاها، یک عرف از پیش موجود را تصدیق و تسبیق و تدوین نکرده است؛ یعنی از هنجار به قاعده تبدیل نشده است. با تقصیر بیشتری این موضوع را در مقاله «سیاست ایران در تنگه هرمز مبتنی بر حقوق امنیتی-تامینی» نوشته‌ام که تصدیق نمی‌دهم.

<div><div></div><div><div>یکشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۵</div></div></div>
۸ ذی‌القعدة ۱۴۴۷
۲۶ آوریل ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۳۶۹
۴۰ هزار تومان
۸ صفحه

روزنامه

«اینترنت پرو» چگونه و با چه شرایطی در اختیار کسب‌وکارها و اشخاص قرار می‌گیرد

سهمیه‌بندی دسترسی

سوئیتا سراب‌پور: نزدیک به ۶۰ روز از قطعی گسترده اینترنت گذشته و در همین مدت، چیزی آرام و بی‌سروصدا در حال شکل‌گرفتن است: تبدیل اینترنت از یک حق عمومی و شهروندی به یک امتیاز تخصیص‌یافتنی. امتیازی که پیش‌تر با نام‌هایی مانند «اینترنت سفید» یا «ویژه» شناخته می‌شد، حالا با عنوان تازه «اینترنت پسر»، «اینترنت پایدار» یا همان «اینترنت طبقاتی» در حال توزیع است. این در حالی است که دولت، از سطوح مختلف، همچنان بر مخالفت خود با «اینترنت طبقاتی» تاکید می‌کند، اما بررسی‌های «شرق» از چند منبع نشان می‌دهد طرحی که امروز با نام اینترنت پرو شناخته می‌شود، نه‌تنها به تصویب نهادهای بالادستی رسیده، بلکه اجرای آن به‌طور مشخص به وزارت ارتباطات و مرکز ملی فضای مجازی سپرده شده است.

جنگ روسیه و اوکراین و جنگ در خلیج فارس، گذار از سوخت های فسیلی به انرژی تجدیدپذیر را سرعت بخشد

گریز اروپا از جنگ نفت

صفحه ۳

یادداشت

فروپاشی اعتماد از دل واژه‌ها آغاز می‌شود

سید فرید موسوی

نماینده مجلس

پشتیبانی از افشار آسیب‌پذیر باشد، اما در ذهن بسیاری، به سیاست‌هایی گره خورده که نتیجه‌اش افزایش فشار اقتصادی بوده است. «صیانت» از نظر لغوی به معنای حفاظت و نگهداری است، اما در تجربه عمومی بیشتر با محدودسازی، انسداد و کنترل همراه شده است. «مولدسازی» نیز اگر چه در ظاهر واژه‌ای اقتصادی و مثبت برای بهره‌وری دارایی هاست، اما در افکار عمومی اغلب به معنای فروش دارایی‌های عمومی برای جبران بحران‌های کوتاه‌مدت فهمیده می‌شود.

این فقط یک تغییر ساده در زبان نیست؛ آنچه رخ داده، نوعی فرسایش معنایی است؛ و در برخی موارد حتی وارونگی معنایی. واژه همان است، اما تجربه جمعی مردم، معنایی تازه و گاه معکوس برای آن ساخته است.

یادداشت

درس متفاوتی از پرونده تنگه هرمز

ناصر ذاکری

کارشناس اقتصادی

کرده؛ زیرا با محدودشدن تردد و کاهش چشمگیر صادرات نفت، جریان توری در اقتصاد جهان سرعت گرفت. درواقع، اقدام نظامی آمریکا نه‌فقط به ایران بلکه به کل اقتصاد جهانی لطمه زد. به بیان دیگر، با این اقدام ناچوانمردانه منافع مشترک ایران و اقتصادهای بزرگ جهان و کشورهای منطقه تهدید شد. حال برای لحظاتی کوتاه فرض کنید دولتمردان و سیاست‌مویان حاکم بر اقتصادهای بزرگ در روزهای قبل از حمله سبعانه آمریکا و اسرائیل درکی واقع‌بینانه از احتمال بسته‌شدن تنگه و آثار آن نداشتند؛ یعنی به این باور می‌رسیدند که در صورت شروع جنگ، ایران تنگه را مسدود کرده و درعین‌حال توانایی حفظ تسلط خود بر آن را دارد. در این صورت آنان با جدیت به چانه‌زنی با طرف مقابل پرداخته و او را از هرگونه ماجراجویی در منطقه بر حذر می‌داشتند. به بیان دیگر، وجود منافع مشترک بین ایران و این کشورها، آنان را وادار می‌کرد در عین تلاش برای حفظ منافع کسور خود، از منافع ما هم دفاع کنند. البته هم‌اکنون هم این کشورها در تلاش هستند تا به‌گونه‌ای از گسترش دامنه بحران جلوگیری کنند، با این امید که هرچه زودتر تردد از تنگه ممکن شود. وجود منافع مشترک بین ایران و اقتصادهای بزرگی که از آزادشدن تردد در تنگه سود می‌برند، موجب می‌شود دفاع از منافع ملی کشورمان را قدرت تأیید‌گذاری بیشتری شکل بگیرد. بی‌تردید اگر چنین منافع مشترکی در کار نبود، آنان اهمیت چندانی به اتفاقاتی که در این گوشه دنیا می‌افتد، نمی‌دادند. حال فرض کنید پرونده‌ها یا به عبارتی حوزه‌های دیگری هم از منافع مشترک بین ایران و این قدرت‌های اقتصادی وجود داشت، طبعاً در این صورت آنان با جدیت بیشتری از فاز بی‌عملی خارج شده و چانه‌زنی به نفع خودشان را که همسوا با منافع ما بود، پی می‌گرفتند. به‌عنوان نمونه اگر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری ما در طول چند دهه گذشته در مسیری بود که بخش عمده خطوط هوایی بین شرق آسیا و غرب اروپا به

شرق

«شرق» روایت می‌کند: سفر عباس عراقچی به اسلام آباد، آخرین تحولات و مسیر پریپیچ‌وخم گفت‌وگوها به کجا ختم می‌شود؟

اسلام آباد؛ ایستگاه ابهام در مسیر مذاکره

این گزارش را در صفحه ۳ بخوانید

رسوایی‌ها و اشتباهات متعدد، دولت بریتانیا را در آستانه سقوط قرار داده است

شورش خاموش

علیه نخست‌وزیر

برگزیده‌ها

جنگ فراگیر و بازتعریف یک مفهوم در جغرافیای زندگی مردم

میدان بسیط

گزارش «شرق» درباره زنانی که در چرخه بازگشایی گزینشی اینترنت، از چرخه بازار جا مانده‌اند

زنان بی صدا

در معیشت آنلاین

به مناسبت چهلم یونس تراکمه

ادبیات، خلاقیت و تمام

مراقب مرگ تدریجی

هرمز باشیم

درخواست پزشکبان از ۳۰ میلیون «جان فدای ایران»

در مصرف برق وانرژی صرفه جویی کنید

نگاه

نقش اخلاقی دانشمندان در قبال جنگ و بازسازی

یادداشتی از مهدی زارع

یادداشت

خرازی؛ کمال فضیلت

مصطفی ایزدی

پدیده جنگ، در جامعه بشری از خسارت‌بارترین و ضدانسانی‌ترین رخداد‌های طول زندگی بشر است. تقریباً در همه کشورهای کوچک و بزرگ بلای جنگ گرفتار مردم شده است. ایرانیان عزیز نیز بارها پدیده شوم جنگ را تجربه کرده‌اند. جنگ‌های رخ داده در میهن ما به باور و آگاهی نگارنده، عموماً نادانفشی بوده که بعضی با پیروزی و گاهی با شکست پایان یافته است. در عصر جمهوری اسلامی تاکنون سه بار جنگ ویرانگر بر ایران تحمیل شده که آنها را بر حسب زمان درگیری، هشت‌ساله، ۱۲روزه و ۴۰روزه نام می‌برند. در این جنگ‌های تحمیلی خسارت‌بار، آنچه بیش از هر چیز زنج روحی و شدت تأثر همه ما را افزایش داده، از دست دادن نیروهای انسانی باکفایت است؛ خسارتی جبران‌ناپذیر. در جنگ هشت‌ساله خون جوانان پاکباز و متدین و کارآزموده فراوانی از جامعه تازه انقلاب‌کرده، نثار ایران و انقلاب اسلامی شد، اما در دو جنگ تحمیلی اخیر، یعنی ۱۲روزه و ۴۰روزه، به دلیل نوع برخورد مسلمانان‌ای که دشمن غدار و مهاجم بی‌رحم برای ضربه‌زدن به مردم و کشورمان برگزیده بود، انسان‌های بزرگی از دست‌مان رفت. می‌گویند در جنگ، فرماندهان و تصمیم‌گیران در اتاق‌های امن می‌نشینند و سربازان را به میدان می‌فرستند و این نیروهای رده‌پایین هستند که تلفات انسانی جنگ را شکل می‌دهند، اما در دو جنگ اخیر که آمریکای متجاوز و اسرائیل غاصب بر ایران عزیز تحمیل کرد، این فرماندهان و مدیران و شخصیت‌های مؤثر در دفاع از ملک و ملت بودند -تا رده فرمانده کل قوا- که جان خود را از دست داده و به شهادت رسیدند. در این یادداشت گذری به زندگی یکی از این شخصیت‌های شهید خواهیم داشت.

دکتر سعیدعلی نقی خرازی، شناخته‌شده به نام سیدکمال خرازی، از شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی بسیار بافضیلت بود که در روزهای پایانی جنگ مورد هجوم دشمن خون‌آشام قرار گرفت و به شهادت رسید.

^[1] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[2] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[3] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[4] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[5] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[6] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[7] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[8] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[9] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[10] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[11] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[12] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[13] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[14] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[15] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[16] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[17] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[18] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[19] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[20] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[21] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[22] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[23] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[24] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[25] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[26] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[27] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[28] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[29] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[30] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[31] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[32] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[33] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[34] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[35] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[36] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[37] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[38] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[39] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[40] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[41] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[42] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[43] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[44] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[45] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[46] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[47] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[48] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[49] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[50] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[51] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[52] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[53] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[54] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[55] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[56] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[57] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[58] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[59] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[60] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[61] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[62] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[63] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[64] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[65] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[66] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[67] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[68] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[69] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[70] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[71] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[72] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[73] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[74] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[75] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[76] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[77] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[78] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[79] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[80] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[81] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[82] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[83] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[84] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[85] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[86] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[87] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[88] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[89] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[90] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[91] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[92] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[93] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[94] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[95] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[96] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[97] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[98] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[99] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز

^[100] «نشست تهران»؛ دیپلماسی جهانی تنگه هرمز